

FORUM ARCHITEKTURY

Predstavujeme členov Košickej regionálnej rady SAS

Členovia Košickej regionálnej rady (KRR): Tatiana Kollárová, Martin Jerguš, Peter Marcinko
---

Členom KRR sme položili niekoľko otázok, súvisiacich s činnosťou a poslaním rady.

Meno a priezvisko: Ing.arch.Peter Marcinko

Štúdium: FA SVŠT Bratislava 1981-1985

Terajšie pracovné pôsobenie (môžete spomenúť zaujímavé stáže, realizované stavby, súťaže atď. – ide o to, aby ste sa predstavili):

Vlastný architektonický ateliér ARCHIMA s.r.o. Prešov /predtým Arch studio AMP/. Začínal som ako architekt v Stavoprojekte Prešov. Od r.1991 pôsobím v súkromnej sfére .Prvá realizovaná stavba -Tržnica Stará Ľubovňa získala 2. miesto za realizáciu od Nadácie ABF Praha .Som autorom viacerých sakrálnych stavieb v menších obciach a mestečkách /Čelovce , Uzovský Šalgov, Svidník .. / Prvá dekáda mojho pôsobenia bola poznamenaná vplyvom postmoderny a silným vzťahom k hodnotám ľudovej architektúry ,terajšie obdobie je poznamenané väčším experimentovaním s moderným tvaroslovím a novodobými materiálmi .

V posledných rokoch to boli práce na zákazkách vo Vysokých Tatrách - 1.cena - Nové centrum Štrbské Pleso , Lyžiarské centrum Tatranská Lomnica , ...V poslednom čase je najviac známa stavba "Vila M- Prešov "ktorá bola publikovaná vo viacerých časopisoch , získala ocenenie v súťaži fasáda roka -organizovanej firmou Baumit .

Stál som pri zrode architektonicko-stavebného a informačného centra /A-SICE s.r.o./ firmy, ktorá sa zameriava na propagáciu noviniek v oblasti stavebných materiálov a vzdelávania architektov a projektantov .Myslím že za 15rokov svojej existencie výrazne prispela k odbornému rastu architektov a projektantov na celom Slovensku .

Ako architekt sa pravidelne zúčastňujem na dôležitých medzinárodných výstavách z oblasti stavebníctva a interiéru . Bol som na viacerých študijných cestách zameraných na modernú európsku architektúru . Pripravil som viacero fotografických výstav v mestách Bratislava, B.Bystrica, Prešov, Stará Ľubovňa , Košice.. zameraných na modernú európsku architektúru. Za jednu z najúspešnejších považujem výstavu v jednom z košických obchodných domov vo vianočnom období, ktorá sa stretla s výbornou odozvou bežných návštevníkov a z čoho som nadobudol osobné presvedčenie že kultúra musí z interných priestorov a z úzkych architektonických kuloárov výjsť medzi verejnosť a bežných ľudí .

Za stále aktuálnu úlohu považujem potrebu vyvrátiť mýtus o tom , že moderná architektúra nevie byť vľúdna , útulna ,a blízka človeku .

OTÁZKY:

1. Čomu sa v architektúre venujete?

V architektúre ako väčšina slovenských ateliérov reagujeme na často veľmi rôznorodý dopyt . Od sakrálnych stavieb cez stavby na bývanie , obchod až po interiér .V poslednom čase to boli hlavne stavby na prechodné ubytovanie , hotely a apartmánové bývanie . Investičné akcie na Slovensku pulzujú v akýchsi vlnách a myslím, že špecializácia ešte tak skoro nebude témou dňa ,čo nám nijako neľahčuje našu prácu.

Príprava dokumentácie ma fázu navrhovania a fázu projektovania .Paradoxom Slovenskej scény je že fázu navrhovania a tvorby väčšina investorov nevie oceniť. Preto robíme kompletný servis a vrátane koordinácie .Okrem rutinnej práci sa venujem štúdiu a rôznych softwerov a zastávam názor, že znalosť takýchto moderných nástrojov je silne inšpiratívny a silne predurčuje smerovanie modernej architektúry a to v dobrom slova zmysle .

2. V čom by mal architektom pomáhať spolok?

Spolok považujem za výsostne klubovú a kultúrno-spoločenskú inštitúciu. Myslím, že by mal pomáhať všetkým architektom vytvárať priestor a podmienky /aj finančne / tým, ktorí pociťujú vnútornú potrebu verejnej angažovanosti a kultúrno spoločenskej aktivity. Propagácia architektonického diania , by mala byť vždy témou dňa . Na druhej strane, by spolok mal mať akýsi relaxačný efekt a posilňovať pocit spolupatričnosti k našej komunite , zmierňovať napätie z prirodzeného konkurenčného boja. Myslím ,že máme obrovský priestor na kultúrno-spoločenské aktivity a osobne som presvedčený , že potrebujeme zdroje, ktoré by mohli napomôcť ešte k väčšej komunikácií. Musíme si uvedomiť vlastnu cenu , nechať mladých vniesť dynamiku do spolkového diania. Ak si uvedomíme, že spolok sme my, tak spolku sa bude dariť iba vtedy ak sa bude dariť jeho členom .A tak si myslím, že v najbližších rokoch má byť hlavnou témou propagácia vlastných architektov v slovenskom ale aj európskom teritóriu . Nájst' mediálne kanály a neorientovať sa len na vlastné médiá ale "vybarťovať" priestor vo verejných médiach za reklamný priestor vo vlastných kanáloch .Na druhej strane brániť záujmy spoločenské a odborné proti všadeprítomnej komercionalizácií. Nedovoliť vytesniť "homo architekta" na periférium ako zbytočnú a vec komplikujúcu personu.

3. Čo by ste chceli zmeniť v práci Spolku architektov Slovenska, čím k tomu konkrétne prispějete?

Chcem hlavne presadzovať svoje názory o potrebe propagácie modernej architektúry ,hľadať finančné zdroje a rezervy .Každý kraj,región,mestečko potrebuje vzdelaných odborníkov a myslím že ich aj má a verejnosť sa musí o nich dozvedieť . Chýba nám pozitívna publicita o veciach bežných o témach ktorým rozumie aj bežný, väčšinový užívateľ. Spolok musí byť finančne silný inak vízie zostanú len snami. Chcem iniciovať väčšiu angažovanosť spolku pri propagácií vlastných členov vo verejných médiach a tým architektúry ako celku. Myslím , že by sa mali viac podporovať členovia ktorí publikujú vo verejných a regionálnych médiach .Myslím že teória architektúry by mala byť pravidelnou témou vysielania ,rozhlasových besied . Pokračovať v organizácií prehliadok a výstavách ale výjsť z našich kuloárnych priestorov medzi

ľudí. Nechápem napríklad prečo na výstavach coneco je tak málo cítiť architektov , kde je nejaká priadná propagácia architektov a ateliérov ? Videoprojecie, monografie, CD ,plagáty a výstava,konferencie ? Musíme na našom trhu prijať konkurenciu ako prirodzený a pozitívny jav, ale aj pomáhať našim ľuďom prezentovať sa vonku .

A opäť zdôrazňujem : je potrebné výjsť z muzeí a galérií medzi ľuďmi ...nebáť sa postaviť kultúru vedľa komercie ako alternatívu , hoci aj v nejakej sieti obchodných reťazcov .Jednoducho tam kde sú ľudia.

4. V čom vidíte najväčší problém architektov/architektúry v súčasnosti; máte riešenie?

-Niektorí architekti sa schovávajú za ekonomickú stránku a stávajú sa kresličmi investorov .na druhej strane ,je potrebné pochopiť ,že sa nám mení charakter a spôsob práce, dnes tvoríme často nie pre konečného užívateľa ,ale pre sprostredkovateľa-developéra a to má svoje špecifiká a je nutné tento fakt pochopiť. Vždy ale platí ,že komercia nie je príčinou nekvality, je to stále len osobné zlyhanie.

-Myslím , že sme si v porevolučnom období sami nezmyselnými zákazmi nedovolili podnikat ,nechali sme ľuďom z iných nestavebných profesií vybudovať stavebné a realizačné firmy a dnes chrlia nekvalitu. Architekt staviteľ nesmie byť trestaný a byť vylúčený z radov čistej a nepoškvrnenej architektonickej obce .Spôsob ako vytvoríme dielo nie je dôležitý je dôležité ,že vznikne .

Hlavní architekti našich miest potrebujú vytvoriť legislatíve menej závislý štatút od vedenia miest a mestských poslancov inak budú iba bezmocní žoldnieri , alebo by mali radšej nebyť ..

Myslím ,že by sa mal vytvoriť celoslovenský portál, kde sa budú prepierať témy architektúry niečo na spôsob "architektonická obec verzus ľud " lebo internet nemá hraníc a má svoju pamäť vie byť aktuálny aj nezávislý a budeme mať spätnú väzbu .

5. Môj vzťah k regiónu, /Prešov/, kde pôsobím.

Pôsobím v najchudobnejšom slovenskom regióne a to má svoje negatíva .Na druhej strane vravím, že nás tu čaká kopa práce. Žiaľ rozvoj len začal a už je tu kríza...

Žije tu veľmi silná architektonická komunita a v danom prostredí aj v zložitých pomeroch vznikajú diela hodné povšimnutia.

Východ sú aj Tatry, Spiš ,drevené kostolíky, Andy Varhola , solivarské čipky a iné "šumné veci"...Ak si prebádame tu spleť národnosti , náboženstiev a kultúrnych vplyvov pochopíme potencial , ktorý tu bol a stále je. Ak si urobíme 100km rádius máme tu poruke ďalšie 3krajiny. Politici sa radi nazývajú architektami zmien .Keby použili braimstorming a prizvali si ozajstných architektov tento kraj by sa mohol už dávno pozberať. Myslím že budúcnosť kraja je v spolupráci miest Košice a Prešov ktoré ako súmestie spoločné poskytujú obrovský potenciál :ľudský, vzdelanostný aj priestorový s možnosťami expanzie do okolitých krajín. Bratislava má poruke Wiedeň a Budapešť ,Brno.. Košice a Prešov majú blízko Miškolc, Krakov, Užhorod ,Ľvov a sú

odsúdené na komunikáciu. Kto prevezme pozíciu lídra ten vyhrá . Tento región potrebuje veľké mesto/súmestie?/ a je len otázka času kde vznikne. Lebo veľké mesto má svoju logistiku ktorej vidiek nemôže konkurovať.

6. Moja naj-architektúra na svete.

Asi by som si netrúfol menovať jednu stavbu ale fascinovalo ma krematorium od Axel Schultesa , židovské múzeum Daniela Libeskinda , veľvyslanectva severských krajín v Berlíne , sakrálny objekt Monte Tamaro od Mário Bottu , úžasný bol švajciarský pavilon na Expo Hanoveri a myslím , že fenomenálna stavba 20storočia je Archa na La Defense v Paríži.

7. Moja naj-architektúra v regióne (na Slovensku):

Z historickej architektúry sú to drevené kostolíky na východe slovenska a interiér evanjelického kostola v Kežmarku .

Zo súčasnej architektúry si považujem za veľmi vydarenú stavbu od architekta Mária Žitňanského - budova MONTEX v Stupave

Za poskytnuté názory ďakuje
BEATA VRZGULOVÁ